

זמני השבת בפינסק:

הדלקת נרות: 20:52

שחרית: 9:15

תהלים: 19:00

פרקי אבות – ג': 19:30

מנחה: 20:50

צאת השבת: 22:20

בס"ד ט"ז אייר תשע"א, ל"א למי"טמונים, ערש"ק פרשת בחוקותי, שבת חזק, גליון מס' 145

השבת בפינסק

יוצא לאור ע"י תלמידי ישיבת "פאר ישראל" פינסק, ברוס

פניני הפרשה

לעולם לא מאוחר

ראש הישיבה הרב אלחנן רוזנפלד

השבוע אנחנו קוראים בתורה פרשת בחוקותי הפרשה האחרונה בחומש השלישי ויקרא, פרשתנו מתחילה בציטוט "אם בחוקתי תלכו את מצוותי תשמורו ועשיתם אותם" וגו' ובהמשך "ונתתי גשמים" וכל שאר הברכות. התורה מבטיחה שיהודי שקיים מצוות מובטח לו כל השכר והטוב בעולם הזה.

נשאלת השאלה מהו כפל הלשון בחוקתי תלכו את מצוותי תשמורו לכאורה זה הכול אותה תוכן שהולך על קיום המצוות?

ואקדים בסיפור שהתרחש לפני כמאה חמישים שנה בעיירה ליוביץ בתקופת הרבה החמישי של חב"ד האדמו"ר המהר"ש, הגיע לבקר אותו קרוב משפחתו יהודי מארץ ישראל הרב התעניין בשלום היהודים שהיו גרים אז בארץ ישראל ואח"כ שאל את הרבי מדוע אמרים שיהודים שגרים בישראל הם נשמות גבוהות אני הרי מכיר אותם וממש אני לא רואה את התכונות האלו?

אמר לו הרב אני רוצה לספר לך סיפור, היה יהודי שהיה פשוט מאד הוא היה עובד קשה לפרנס את משפחתו והתעסק בקניין ומכירת פירות בשוק למשפחות. רמתו האינטלקטואלית ובתורה ומצוות הייתה ברמה נמוכה מאד הוא אפי' לקרוא לא ידע אבל הייתה לו אמונה חזקה ועוצמתית בקב"ה והוא היה מגיע פעם בחודש לרב שלו בירושלים והרב היה כותב לו במילים גדולות ובאותיות שהוא יבין מספר תפילות שהוא צריך להתפלל וזה היה כל הקשר שלו לבורא העולם וככה היה מתפלל וכל חודש היה חוזר לרב והיה מכין לו את התפילות לחודש הקרוב יום אחד שלא כמתוכנן היה צריך לעבור באזור של הרב והגיע לירושלים ולפתע הוא רואה אנשים הולכים עם טלית ותפילין לבית הכנסת וזה היה נראה לו חריג מאד כמות האנשים ושעות התפילה הוא נכנס לרב שלו ושאל אותו לפרש הדבר אז הרב ענה לו שהיום זה יום תענית על עציט גשמים שכבר הרבה זמן אין גשם ולכן מתענים ואז הוא שאל אותו למה לא כתבתי לי את זה בתפילות אז הרב ענה לו שזו החלטה שהתקבלה לפני יומיים לאור הבערות שמתרחשת בעיר ואז שאל אותו היהודי אם כל זה בגלל גשם מדוע הרבנים היו חייבים להחליט על יום תענית יש לי פתרון פשוט בימים שאין גשם ואני חייב גשם בשביל הפירות שגדלים לי בחצר אני פשוט יוצא לרחוב ומסתכל על השמים ופונה לקב"ה ואומר לו אבא בבקשה אני מבקש שתוריד גשם כי אני חייב את זה לפרנסתי ואז מייד יורד גשם ולכן אני לא מבין מדוע צריכים את כל התפילות.

סיים הרב המהר"ש ואמר לקרוב משפחתו אתה רואה זה כוח של היהודים בישראל אותם אנשים שנראים פשוטים להם יש כוח אמונה פשוטה מאד אבל עוצמתית וחזקה מאד.

חזרה לפרשתנו על המילה בחוקתי ישנם הרבה הסברים ישנו הסבר שרש"י מביא על המקום שתהיו עמלים בתורה

ישנו הסבר נוסף, בחוקתי זה מלשון חוק. כלומר הרי ידוע שישנם שלושה סוגי מצוות חוקים, עדות ומשפטים. **חוקים**; אלו מצוות שאין הסבר הגיוני מדוע אנחנו מקיימים את זה והסיבה היחידה היא רק בגלל ציווי אלוקי! כמו לדוגמה פרה אדומה או טומאה וטהרה ואילו אלוקים לא היה מצווה אותנו לא היינו מקיימים אותם. הסוג השני **עדות**; אלו מצוות שאנחנו מבינים את ההיגיון שבדבר אבל אילו אלוקים לא היה מצווה אותנו לא היינו מקיימים את זה ביוזמתנו! כמו שבת ותפילין וכדומה והסוג השלישי אלו **משפטים**; אלו מצוות שאפי' אם אלוקים לא היה מצווה אותנו לקיים היינו מקיימים את זה לבד כמו כבוד אב ואם ועוד הרבה מצוות אנושיות.

באה התורה ואומרת לנו שיהודי צריך לדעת שכלל ראשון בקשר עצמי לבורא העולם ולמילוי מצוותיו זה **התמסרות**. דהיינו קבלת עול! יהודי חייב לדעת שהקשר שלו לבורא הוא כמו חייל לא שואל שאלות. התמסרות טוטאלית מתוך אמונה וממילא לקיים גם מצוות כמו משפטים. הגישה חייבת להיות שהקיום שלהן הוא מתוך אמונה והתמסרות ומדוע לכאורה הרי שיהודי מתבונן ומנסה להבין זה יהיה לו הרבה יותר בשלמות כי הוא מבין ומרגיש? אלא האמת היא שקיום אמיתי לדבר, זה רק בגלל אמונה כי אם הוא מבסס את הקשר שלו לבורא העולם וכן גם בין אדם לאשתו ולחברו מתוך הבנה והרגש אז היום הוא מבין ומרגיש שיש לו פתאום מראות אלוקיות הוא מרום בא לו לקיים מצוות כי הוא מרגיש שכל מצוות שהוא עושה הוא מממצא את עצמו וזה טוב לו אבל יכול להיות שמחר זה כבר לא יבוא לו הוא לא ירגיש משהו מיוחד בקיום המצוות כי אז תבוא לו פתאום הרגשה שהוא מתחבר ע"י מדיטציה או ע"י דברים אחרים, קשר שמתבסס על הבנה של האדם היא יכולה להשתנות כל יום ותלויה במצבי רוח "ו", רק קשר שמתבסס ע"י אמונה זה קשר יסודי ואמיתי כי חייל לא שואל שאלות והוא יודע שהוא חייב למלא את רצון המפקד ואם לא, הוא יקבל שלושים ימי מחבוש א"כ זה יסוד ראשון של קשר לבורא וזו המשמעות של בחוקתי חוק חקקתי גזירה גזרתי ואין להרהר אחריה.

ישנו עוד פירוש כמו שהזכרתי בהתחלה פירוש רש"י שתהיו עמלים בתורה ובזה טמון יסוד חשוב מאד בקשר בין אדם לבורא ובכלל קשר בין אדם לחברו או לאשתו.

התורה באה ללמד אותנו אחרי שישנה ההחלטה הראשונה של התמסרות ואמונה בל' אינטרסים שלב הבא צריכים לדעת שהסיכוי היחיד שהקשר יהיה בר קיימא וימשיל להיות הרבה זמן ועוד יותר גם יתחזק זה תלוי ביגיעה. לדוגמה אנחנו יודעים בקשר של נישואין מה לעשות, הטבע הוא שהזמן עושה את שלו ובמשך הזמן הקשר מתחיל להיות כבר שיגרתו וקר זה תחילת הנפילה כי זה מביא עצלות וכו' וכאן חייבים לדעת כדי שהקשר ימשך להיות חזק צריכים עמל ויגיעה אדם חייב לדעת שאפי' אם עברו כבר עשרים שנה לנישואין הוא חייב ליזום כל הזמן חידושים לצאת עם אשתו למקומות חדשים לדבר וכו' כי אם לא, השגרתיות תקרר את הקשר, וזו המחלה הכי גדולה.

זו המשמעות של בחוקתי, אם אנחנו רוצים קשר של בר קיימא עם הקב"ה ושתהיה ברכה בקשר הזה צריכים להיות עמלים צריכים להתייעל לחדש כל הזמן תמיד היו אומרים בעסקים, אם שבוע אחד לא מתקדמים זה אומר שהולכים אחורה ורק ע"י יגיעה אז ישנה ברכה ישנה הצלחה סיפוק וכו'.

א"כ הפירוש עמלים בתורה זהו השלב השני של קשר עם הקב"ה ושני השילובים יחד, אמונה אמון ויגיעה זה מתכון לקשר חזק עוצמתי ומבורך וכל אחד מאיתנו יודע הרי את מצבו האישי ולפעמים יכול ליפול לידי ייאוש, אולי אני כבר במצב כל כך ירוד שאין לי סיכוי לצאת מזה, אין לי סיכוי להרים את עצמי, לכן השבוע חגגנו את פסח שני שמלמד אותנו שאף פעם לא מאוחר ותמיד אפשר להשלים וכמו שאלוקים נתן אפשרות למי שלא יצא לו לחגוג את פסח ראשון שיחגוג את פסח שני ככה גם בכל דבר תמיד אלוקים נותן לנו אופציה לא ליפול לידי ייאוש ודיכאון תמיד אפשר לצאת מזה ולהתקדם, ככה זה גם בעבודת ה' וגם בחיים הפרטיים חיי משפחה ועסקים רק צריך החלטה חזקה שיוצאים מזה והקב"ה נותן לנו כוחות והשמים הם הגבול,

כבר ראינו הרבה אנשי עסקים גדולים שכבר הספידו אותם מספר פעמים ואמרו שהם פשוט רגל בעסקים והם אבודים וב"ה הרבה אנשים יצאו ממשברים ועלו מעלה מעלה וחזרו למעמדם ועוד הרבה יותר רק צריך רצון חזק והכול פתוח, וכך גם ברוחניות.

א גוטן שאבעס

חדש בפיונסק

מגישים: אליהו ראקוב, זאבי שינפלד, קובי ברוק.

רוזה שליט"א רב הארגון ונציג צה"ל במכון המשפטי באבו כביר – שנבצר ממנו להגיע אלינו השבוע בתקווה שיגיע בעוד שבועיים יחד עם יו"ר ומייסד זק"א ה"ה ר' יהודה משי זהב הי"ו שלקח ע"ע את ארגון הקורס והעלויות הרבות הכרוכות בכך.. גם מרעידת האדמה בהאיטי שם הגישו עזרה יחידת זק"א הבינלאומית בשיתוף עזרתה הנדיבה של מדינת ישראל אשר הועילה בטוב ליבה להקים בי"ח שדה במרכז האיטי הופקו לקחים וראינו בתמונות את יישום הלקחים מהפיגוע במרכז הרב, אך כתימאנו רוצים להוסיף ולהחכים ומכל אירוע אנו לומדים אותו היטב לאחר סיום העבודה עומדים על נקודות הזכות ולומדים איך לשפר לייעול ולהתמקצע יותר. לפני התרגיל הגדול עברנו שוב על כל החומר הנלמד וסוכם החומר להקל על התלמידים בביצוע התרגיל.

רגע השיא היה קיום תרגיל של אירוע רב נפגעים, בעת התרגיל נראו מס' פצועים גונחים מכאבים וכן חלקי גופות מפוזרות בכל עבר וגם כן "גופה" אחת שלמה, אנשי היחידה המקומית עסקו דבר ראשון בבדיקת השטח מול גורמי המשטרה המקומית שאישרו שהשטח נקי ואין חשש למטענים או מפגעים נוספים ורק אז פנו להעניק טיפול ראשוני בשטח לפצועים ולדאוג לפינוי הפצועים מהזירה לאחר מכן התחיל הטיפול בגופות ואיסוף הממצאים בזירה, במהלך התרגיל הודיעו אנשי המשטרה המקומית על מציאת הפחץ חשוד בזירה ומפקד יחידת זק"א בלארוס ה"ה הרב משה פימה שליט"א וקמב"ץ היחידה ה"ה ר' יוסי גולדבלט על פינוי מייד של הזירה, כל המתנדבים תפסו מהר בפצועים ופינוי אותם לשטח פתוח מחוץ לזירה, עם סיום הבדיקה ע"י מז"פ חזרו המתנדבים לפינוי הזירה משאריות הדם {ב"ה קטשופ במקרה שלנו} בזירת האירוע.

עם סיום התרגיל וקבלת הציון 10 ע"י המפקד הבינלאומי של זק"א מר מתי גולדשטיין הי"ו. התקיים טקס הסיום בו הוענקו התעודות לכל המתנדבים. וכן סיכת זיהוי של היחידה הבינלאומית של זק"א.

ביום ראשון ל"ג בעומר נחגוג בעז"ה את הגעת בתו השנייה של מורינו ראש הישיבה הרב אלהן רוזנפלד שליט"א למצוות, סעודת המצווה תתקיים בבית הכנסת של חסידי קרלין ברחוב i.p.d. לבנות בית הספר ולמשפחות הקהילה.

ברכת צאתכם לשלום למורנו ראש הכולל הרב פסח זליג ריינר שליט"א שיצא עם משפחתו למסע שורשים משפחתי במדינת אוקראינה עם סב המשפחה ונכדים נוספים.

ביום חמישי טרם שקיעת השמש קיבלו ראשי משפחות הקהילה הזמנה לבוא לערוך את סעודת היארצייט של אמה של המחנכת הגב' אודל גבירצמן ה"ה הרבנית חיה ציפורה בת שמואל גלבך ע"ה שזו השנה השלישית לפטירתה. הטקס התחיל בסיום מסכת הוריות עם הסבר בטוב טעם מאת חתנה של המנוחה הרב אברהם הכהן גבירצמן מנהל רוחני דבית ספר בית אהרן בנימין, הקדיש נאמר ע"י ר' פסח ריינר, לאחר מכן ישבו כולם לסעודה, ובברכות כיוונו לעילוי נשמתה.

במהלך הסעודה האריך ר' אברהם בשבחי המנוחה וציטט את הרב מנחם מנדל פוקס רבה של שכונת רמות ד' שאמר שכל חיה השקיעה בחסד ובמעשים טובים מתוך ענוה ממש.

נשיא הקהילה הרב משה פימה דיבר על כמה משפחת גבירצמן משתדלים מאד לעילוי נשמתה והזכות של סיום מסכת וסעודה גדולה ומניין חשוב לטובת הנשמה לא פחות ואולי אף יותר מהעלייה לקבר ת.צ.ב.ה.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית נשגר קמיה דחברנו היקר מתי שינדלר הי"ו ליום הולדתו הששה עשר.

באחד מימי השבוע עת הילכו לתומם ברחוב שלושה מבחורי הישיבה פגעו בהם שני "שקוצים" וניסו להכניס מכות לבחורים ב"ה ללא נפגעים כמה דקות אחרי זה קיבלו דיווח שהם "הרימו" לאחד אחר את אופניו מיד איתרו את מקומו וביתו ולקחו את האופנים מספר דקות לאחר מכן הם באו לבית כנסת ושם כשאחד הרים את ידו כדי להכות הראו לו הבחורים בדרך מאד כואבת את היציאה אבל מסתבר שהם לא הבינו כ"כ מהר וחזרו שוב ושוב עד שהמשטרה הגיעו והראו להם קבל עם ועדה שלא הכי כדאי להתעסק עם היהודים. כן יאבדו כל איביכם ה'.

בשבת שעברה פרשת בהר יצאו קבוצה מבחורי ישיבת פאר ישראל לשבתון קירוב, ה"ה הבה"ח אלי שרייער, אליהו ראקוב, אברהם אלימך גבירוביץ הי"ו, בנסיעה ארוכה של כ-12 שעות לעיר מוגילוב שם התקבלו – כרגיל – בחמימות ע"י אנשי הקהילה המקומית ובראשם הרב מרדכי רייכנשטיין, לאחר ההכנות הרגילות לשבת, יצאו תלמידי הישיבה בליווי בחור מהישיבה המקומית ראובן קולין נ"ו לפעילות עם 25 ילדים וילדות שהמתינו לנו שם בקוצר רוח בזמן כדי הפעילות ישבו הבחורים לשיחה עם הורי הילדים לרישום לקעמפ השנתי שמתקיים מידי שנה ע"י ארגון "יד – ישראל" הופתע לשמוע שמספר רב של הורים לא ידעו על "יד – ישראל" בכל זאת ביקשו לרשום את ילדיהם ללאגרא הבא ואולי אפילו לבית ספר שנה הבאה, אי"ה.

לאחר מכן התאספו כל בני הקהילה ואברכיה לתפילת קבלת שבת וערבית ומיד התיישבו לסעודה ארוכה מתובלת בשירה ובדברי תורה, לאחר הסעודה ישבו כולם לעונג שבת עד השעות הקטנות של הלילה.

בבוקר התפללו תלמידי הישיבה בבית חב"ד שבראשות הרב מנדל והוזמנו לסעודת את סעודת השבת בביתו, על מנת להגיע לקהלים נוספים ולתלמידים נוספים שיירשמו למחנה הקיץ ובעז"ה לבתי הספר של הקהילה.

אחרי מנחה וסעודה שלישית עם אנשי הקהילה יצאו הבחורים לסבב רישום בעיר גומל.

ביום ראשון עד הזמן בו יוצאת הרכבת לפינסק השתלבו הבחורים בישיבה של העיר מוגילוב לכל סדרי הישיבה כיאה לבחורי ישיבת "פאר ישראל דפינסק"

ברכת ברוכים הבאים לבחורים החשובים ששבו מחופשת פסח ה"ה איטשע מאיר סולובייצ'יק, זאבי שינפלד, שלוימי מיטלמן.

ברכת ברוכים הבאים לבחורים החדשים שבאו לחבוש את ספסל הלימודים בישיבת פאר ישראל ה"ה ישראל וייס, שמחה צוויג הי"ו.

לאחר הפיגוע הרצחני שאירע לפני שבועות ספורים החליטו ראשי הקהילה וראשי זק"א להקים יחידת זק"א בבלרוס להכשיר צוות של זק"א בבלרוס על מנת שאנשי הקהילה ידעו איך ומה לעשות במצבי חירום.

מפקד זק"א היחידה הבינלאומית, מר מתי גולדשטיין וקמב"ץ המבצעים ביחידה מר דובי מייזל הי"ו, הגיעו להעביר את ההכשרה לקהילה. מיד בהגיעם הפנו אותם למלון המקומי "פריפט" אשר על גדות נהר ה"פינה".

לפני תחילת הקורס וכחלק בלתי נפרד ממנו עלו אנשי הקהילה, תלמידי הישיבה ואנשי זק"א לקברי אחים – שנרצחו ונטבחו ע"י הנאצים ועוריהם ימ"ש - הקיימים בתחומי העיר והקרובים לעיר, שם נאמרו פרקי תהילים, מרן ראש הישיבה אמר קדיש ותפילת "קל מלא רחמים" לזכר אלפי ההרוגים הקבורים שם שמן הסתם לא השאירו זכר וצאצא שיאמר אחריהם קדיש. ת.צ.ב.ה.

הנושא הראשון של הקורס עסק במהות הארגון זק"א, מטרותיו, ויחידותיו.

לאחר הלימוד על מבנה הארגון למדנו על ההגעה לשטח, למרות שזק"א כשמו מטפל בחללים אבל דבר ראשון שיש לעשות בהגיענו לזירת אסון הינה להגיש עזרה ראשונה לחיים וע"כ למדנו כיצד להגיש עזרה ראשונה בשעת איבוד הכרה, עילפון, ביצוע החייאה בסיסית, הנשמה קיבועים, ועצירת שטפי דם.

עם ההגעה לשטח החלק החשוב ביותר הינו לא לעשות טעויות שעלולות לגרום נזק לפצועים ולפגוע בפעולות של כוחות הביטחון וההצלה, הוקרנו תמונות מהפיגוע במרכז הרב והופקו לקחים מהבעיות שהיו שם.

מעבר ללימוד עיוני עסקנו גם בלימוד מעשי ע"י תרגול של הנשמה מלאכותית, עיסויים באובדן הכרה, חבישה וכו' כל אחד מהמשתתפים תרגל על בובה שהובאה לשם כך במיוחד מהארץ.

כמו כן עסק הקורס בטיפול במצבי חנק, עם שימת דגש על ההבדלים בין מבוגר לילד עפ"י "שיטת היימליך".

לאחר הלימוד המקיף על העזרה שניתן להגיש לאלו מבין הנפגעים שנותרו בחיים עברנו לחלק הקשה של הקורס והוא כיצד לזהות חללים, איך לאסוף ממצאים מזירת אסון תיעוד וכו' ומהו הזיהוי היטור טוב הן מבחינת הזיהוי הפילי והן מצד ההלכה על מנת להתיר עגונות וכדו'.

כמו כן לא ניתן להשאיר נושא זה רק לפן המעשי וחובה ללמוד את הפן ההלכתי ע"כ נלמדו ההלכות הנוגעות לזיהוי חללים ולכבוד המת עפ"י הנחותיו של הרב יעקב

יעקב ישראל ברוך

מודיעין עילית, ישראל - פינסק, בלארוסיה

"המקדש אשה במלווה במעמד שלושתן"

הידושיין מ"ז :

סמכא דעתא שלא ימחל משום שיתבייש למחול
דהוי במעמד שלושתן.

הרמב"ם {אישות פ"ה ה' י"ז} כתב לדאם האומר
לאישה הרי את מקודשת לי בחוב שיש לי אלך פלוני
במעמד שלושתן מקודשת.

וביאר המגיד משנה בדבריו להגמ' בגיטין {פ"ג}
אומרת שרצ לזכר זין במלווה זין בפיקדון ולכן
קיי"ל כרבי מאיר ולא כחכמים.

ומדייק המגיד משנה בדברי הרמב"ם שאומר היה
זידו משכון על חוב שיש לו אלך אחרים הרי זו
מקודשת שרק במלווה במשכון מקודשת, אך אם נתן
לה שטר חוב בכתיבה ומסירה אינה מקודשת
והטעם הוא ששטר יכול למחול וא"כ לא סמכה
דעתא משא"כ במשכון. ויש הבדל זין מלווה בקניין
שטר לזין מלווה ע"י קניין במעמד שלושתן דמלווה
בקניין שטר יכול למחול כמבואר לעיל משא"כ
במלווה ע"י קניין במעמד שלושתן לא ימחול
דכסיפא ליה מילתא למחול כיון דהוי במעמד
שלושתן.

השו"ע {יו"ד סי' קכ"ו ס"א} כתב דראובן הלווה
לשמעון מנה זין מלווה וזין פיקדון ואמר לו במעמד
שלושתן מנה שיש לי בידך תנהו ללוי זיו אם נתן
ללוי במתנה וזין אם נתן לו לפירעון חובו, לוי קנה
ולא הלווה ולא המלווה יכולים לחזור בהם ואפי' אם
לוי נולד לאחר שראובן הלווה לשמעון ג"כ קנה.

הקל"ה {סי' ה'} כתב וז"ל וכן אין הנותן יכול
לחזור ולמחול זהו דעת התוס' וכן כתב בהגהות
מימוניות פ"ה מהלכות אישות מלשון הרמב"ם
שכתב דאם קדשה במעמד שלושתן מקודשת ואם
היה יכול למחות לא הייתה מקודשת דהא לא
סמכא דעתא כדאמרינן בפלוגתא דר"מ וחכמים,

מובא בגמ' מחלוקת ר"מ וחכמים בצרייתא
שאומרת התקדשי לי בשטר חוב או שהיה מלווה
זיד אחרים והירקה עליהם, ר"מ אומר מקודשת
וחכמים אומרים אינה מקודשת, הגמ' מעמידה את
הצרייתא דאירי במלווה זיד אחרים, והחלק
הראשון בצרייתא הוי מלווה בשטר והחלק השני
אירי במלווה ע"פ. הגמ' מסבירה את מחלוקתם
במלווה ע"פ שהרי רב הונא בשם רב אומר שאדם
האומר מנה לי בידך תנהו לפלוני במעמד שלושתן
קנה, והכא סוברים חכמים דאינה מקודשת, ורב
הונא לזכר רק בפיקדון דהוי בעין ויש גמירות דעת
של המקבל אבל מלווה שאינו בעין בזה רב לא לזכר
כי אין גמירות דעת של המקבל, ורב מאיר סובר
אללנו שמקודשת סובר שרב הונא לזכר גם במלווה.

והקשה הריטב"א מדוע להעמיד דפליגי בדברי רב
האם לזכר גם במלווה או לא, וא"כ רבנן אינם
להלכה דהרי נפק שרצ לזכר גם במלווה ורבנן
אמרו רק בפיקדון לכאור' תעמיד דכו"ע סבירא להו
דרב לזכר גם במלווה, ופליגי בדברי שמואל דאמר
המוכר שטר חוב לחברו וחזר ומחל לו מחול ואפי'
היורש של המלווה יכול למחול וא"כ חכמים
סוברים כשמואל, ור"מ לא סובר את העיקרון
בדברי שמואל, או שאפשר לומר לכו"ע יש להם
את דברי שמואל והם חולקים אם אשה סומכת על
בעלה שלא ימחל וזוהי שיטת ר"מ או שהיא לא
סומכת על בעלה שלא ימחל וזוהי שיטת חכמים,
וא"ת דא"כ למה יש צ' חלקים בצרייתא דהיינו גם
מלווה ע"פ וגם מלווה בשטר, הפשט הוא שזה
שכתבו את מלווה בשטר להודיע כוח דרבנן שאף
במלווה בשטר לא סומכת על בעלה, וזה שכתבו
את מלווה ע"פ להודיע כוח דרבי מאיר דאפילו
במלווה ע"פ סמכה דעתה ואין לומר דהכא לכו"ע

קצב העיטור כתב שמעמד שלושן לא עדיפא מכתובה ומסירה וכן גם דעת הרא"ז ולכן הביא הס"ך דהוא ספיקה דדינא ע"פ. והנה לשיטה זו דמעמד שלושן יכול למחול כריך ישוב זהא לאמרינן צפרק האיץ מקדש דמלווה צטר פלגא דקמחאל ואומר המוכר שטר חוב לחצרו וחזר ומחל לו מחול ור"מ סובר אישה זו לריכה דעתא ללא צביק ידיה ומחל לאחריניה וחכמים אומרים אישה נמי לא סמכא דעתא במלווה ע"פ, פליגי דרב הונא אמר רב דמר סובר כי אומר רב צפיקדון אבל במלווה לא, ומר סבר אפילו במלווה ואה כי היכי דפליגי במלווה צטר לעניין סמכה דעתא ה"נ מלי לאפלוגי במלווה דמעמד שלושן, ומקושיא זו העלה בתוס' דמעמד שלושן ליתא במחילה אלא על דעת החולקין יתעורר קושית התוס', אמנם צריטב"א כתוב דמעמד שלושן סמכה דעתא טפי שלא למחול משום דכסיפא ליה מילתא כיון שהיה דמעמד שלושן, וגם שהריטב"א עס מילאן בסברא זו אך הסברא מוכרחת צשיטה זו

דמעמד שלושן אין מחילה וזנה נסתר גם הראיה שכתב הרא"ש דמעמד שלושן ליתא מחילה כיון דעיקר תקנת מעמד שלושן הוא משום תקנות השוק דמי שקנה סחורה ואין צו כסף קורא לצעל חוב וקונה, וא"כ כשיכול למחול בטלה עיקר התקנה שלא יסמוך הסוחר על מעמד שלושן כיון שהמלווה יכול למחול, ולפי שיטה זו דמעמד שלושן איתא במחילה לא בטלה עיקר התקנה משום דגבי מעמד שלושן הסוחר סומך דעתו שלא ימחול דכסיפא ליה, ולפי"ז אין להוכיח מהרמב"ם שכתוב דקידשה דמעמד שלושן מקודשת דס"ל דמעמד שלושן אין מחילה דס"ל בזה כר"מ כיון דקיימא לן דכי אמר רב צין במלווה צין צפיקדון כמבואר צפ"ק דגיטין דף י"ז וא"כ סבירא ליה דגבי מעמד שלושן סמכה דעתא דאס לא כן בטלה עיקר התקנה וכיון דסמכה דעתיה טפי להכי פסק דמקודשת.

פתגם השבוע - פינתו של קובי בחך
 לא כובד הבסיע, מכריע אודנו,
 אלא איך שאנחנו נושאים אותו.

עמל התורה הוא המפתח לעבודת ה'

אם בחוקתי תלכו וכו' וברש"י שתהיו עמלים בתורה. והדבר הוא מפליא הן לא מדובר כאן במי שלא מקיים מצוות או באדם אשר אינו עוסק בתורה חלילה. אלא מדובר כאן באדם ירא שמיים המקפיד על קלה כבחמורה, אלא שאינו עמל בתורה, אם כן מדוע באם הוא בעמל התורה שלו תלויה כל הצלחתו הרוחנית והגשמית. וכאשר אינו עמל הרי סופו כפירה בקב"ה רח"ל.
 אלא הדבר ברור כאשר אדם עוסק בנושא מסוים, הרי שיעשה זאת מתוך שהנושא מעניין אותו, או מתוך סקרנות גרידא. אך לעמול על הנושא, פירוש הדבר שבכך רואה הוא את תכלית חייו. ואם כן, כאשר האדם רואה בתורה את תכלית חייו הרי דבוק הוא בתורה ובנותן התורה, וממילא כל השפע הרוחני והגשמי מגיע אליו כי הרי הוא דבוק במקור הטוב, ומכן אף עלייתו הרוחנית והגשמית עולה מעלה מעלה,

מה שאין כן כאשר אין הוא עמל בתורה, הרי הוא כמכריז חלילה ואומר, אכן אני עוסק בתורה, אך זה אך ורק מתוך סקרנות, או מתוך התענינות, ולא מאחר והוא מייחס חשיבות, חלילה, לתורה ולנותנה, ממילא כאשר הוא מתנתק ממקור החיים הרי לאט לאט חושב הרוחניים מתייבשים כביכול, ובעקבות היובש באה קמילה ובעקבות הקמילה מגיעה הצחיחות עד אשר האדם עצמו הופך לכוני מדבר רוחני אשר סופו הוא כפירה בעיקר ואז גם כאשר הקב"ה מייסר אותו הרי שהוא במקום לפקוח את עיניו ולהבין שההכאה באה להפנות את מחשבתו לאביו שבשמיים, הרי הוא מתעלם מן המכה אותו וטוען מקרה הוא. ואז כמובן הרי שהוא מוכה כשבו. כדוגמת הסוס אשר אדונו מכהו בשוט כדי שירץ מהר. והרי אם הסוס ימלא את אשר מפצים ממנו שיעשה דהיינו לרוץ יחסוך מעצמו את המכות. אך סוסנו זה, משתדל לברוח מהשוט ואז הוא רץ ומושך אחריו את העגלה עם בעל השוט, וברגע שיאט ממרוצתו כאשר לדעתו הסוסית ברח דיו הרי הוא מאט את ריצתו ואז כמובן "זוכה" הוא לצליפה נוספת. כלומר כאשר מתעלמים אנחנו חלילה מהקב"ה אשר מייסר אותנו, כייסר איש את בנו, ולא עוד, אלא אומרים "קרי הוא" כלומר מקרה הוא ואז אומר הקב"ה "הולכתי עימכם בחמת קרי וייספתי לייסר אתכם שבע על חטאותיכם". כלומר מגיעים רח"ל מקרים נוספים.

אך בזאת התורה מנחמת אותנו, אין זה חלילה שרשרת ללא סוף אלא יגיע הרגע בו נתפקח ואז ישוב הקב"ה לאהוב אותנו ולרחם עלינו אלא כימי עולם וכשנים קדמוניות. אמן וכן יהי רצון בב"א
שבת שלום
הרב גרשון רזנפלד

בחוקות'

"אם בחוקותי תלכו, ואת מצוותי תשמורו ונתתי גשמיכם בעתם, ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה ייתן פריו ואכלתם לחמכם לשובע" וכו'.

לכאורה קשה למה התורה מתייחסת רק לעניינים גשמיים, כמו גשמים, יבול, עץ השדה, פירות, שובע.

למה אין כל התייחסות לעניינים שברוח. ארץ ישראל, בית הבחירה, למה עניינים שבגשמיות.

רש"י אמנם אומר: "את מצוותי תשמורו, היו עמלים בתורה", אבל כאמור בפסוק לא מזכיר.

אפשר לומר זאת על פי דברי חז"ל: "אם אין קמח, אין תורה".

כשיעקב אבינו בורח מעשיו לבית לבן הארמי, הוא נושא תפילה ומבקש "לחם לאכול, בגד ללבוש. ורק אחרי כן "ושבתי בשלום לבית אבי". אומר רש"י במקום "שלום מן החטא". כלומר יעקב מבקש לחם ובגד, ורק אחרי כן שלום מן החטא, לכאורה צריך להיות הסדר הפוך.

אך כפי הנראה כשחם ושלום אין לחם לאכול, ואין בגד ללבוש, קשה להיזהר מהחטא.

כך גם אצלנו בפרשה, אם בחוקותי תלכו, ייתן לכם הקב"ה גשמיות, פירות, ושובע, כדי שיהיה לכם כוח לשמור ולעשות את כל המצוות.

הרב משה חיים שיינפלד